

LAUSUNTO POHJOIS-POHJANMAAN LIITON TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMASTA VUOSILLE 2022-2024

281/0.10/2021

KHALL § 421

Pohjois-Pohjanmaan liitto on lähettänyt tiedoksi ja mahdollista lausuntoa varten Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelmaluonnoksen vuosille 2022-2024. Suunnitelmaluonnos on oheismateriaalina.

Toiminnan ja talouden suunnittelun perustana Pohjois-Pohjanmaan liiton strategia 2020-2024. Strategiset tavoitteet on konkretisoitu suunnittelukauden tavoitteiksi, joiden toteutumista ja vaikuttavuutta mitataan strategisen tason mittareilla. Vuoden 2022 tavoitteissa esille nousevat saavutettavuus, kilpailukyky, kuntien elinvoimaisuus, pohjoisuus, tiedolla johtaminen sekä osaava työyhteisö.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pyytää näkemyksiä strategisista ja toiminnalle asetetuista tavoitteista sekä talous- ja toimintasuunnitelman muusta sisällöstä.

Lausunto tulee toimittaa 12.10.2021 mennessä.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus esittää lausuntonaan seuraavien asioiden lisäämistä Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelmaan vuosille 2022-2024:

1. Iijoen ja Oulujoen vesistöalueiden kehittämisen rinnalla on myös maakunnan eteläosan vesistöalueet otettava maakunnan toimintasuunnitelmaan. Esimerkiksi Pyhäjoen vesistöalueelle on vuoden 2021 aikana valmisteltu yhdistyksen perustamista, jonka tehtävänä olisi kokonaisvaltaisen suunnitelman laatiminen vaikutusalueelle. Mukana hankkeen valmistelussa ovat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus sekä Pyhäjoen varren kunnat (Pyhäjärvi, Kärsämäki, Haapavesi, Oulainen ja Pyhäjoki). Turpeen käytön väheneminen, maatalouden muutokset, vesivoimalaitosten elinkaari sekä ympäristötietoisuuden lisääntyminen ja vesistöjen arvostuksen nousu kaikki puhuvat sen puolesta, että maakunnan toimintasuunnitelmaa on näiltä osin ajateltava uusiksi;

2. Liikennejärjestelmätyö -osioon on syytä lisätä, että Kantatie 86/63 on myös rekisteröitynyt yhdistykseksi ja ko. yhdistykseen kuuluu kuntia useamman maakunnan alueelta. Kantatien merkitys on suuri alueen teollisuudelle ja liikennemäärät jatkuvasti kasvaneet, tien vaikutusalueelle on lisäksi syntyvässä raskasta liikennettä lisäävää kaivosteollisuutta Kaustisille. Oulaisiin rakennettava puutavaran lastausalue on Väyläviraston hanke, joka lisää puutavaran ajoa viisinkertaiseksi ja kantatie 86 on osa käytettyä tiestöä.

3. Väyläviraston julkaisu 12/2021 "Rataosuuden Tampere-Oulu -tarveselvitys" on

painokkaammin otettava toimintasuunnitelmassa huomioon. Pääradan ongelmat eivät poistu muulla tapaa kuin rakentamalla Ylivieska-Oulu kaksoisraide. Tarveselvityksessä todetaan mm. että pelkästään liikennepaikkoja parantamalla liikennettä ei voida merkittävästi lisätä. Kokkolan ja Oulun välillä erityisesti tavaraliikenne on vilkasta ja tämä hitaampi liikenne estää myös henkilöliikenteen osalta pääsyn nopeisiin yhteyksiin välillä Oulu-Helsinki.

4. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan suurhanke on Pyhäjoen ydinvoimala, jonka rakentaminen alkaa suurella todennäköisyydellä suunnitelmakauden aikana. Ydinvoimala ei kuitenkaan ole erillinen saareke vaan osa myös alueen infrastruktuuria. Pohjois-Pohjanmaalla alueen poikittaisliikenne on jäänyt vähälle huomiolle, esimerkiksi maantielle 7890 ei ole mitään investointisuunnitelmia vaikka ko. tie tulee olemaan yksi merkittävimmistä yhteyksistä Pyhäjoen Hanhikivenniemelle. Oulaisten rautatieasema on 47 km:n päässä Hanhikivenniemeltä ja maantien 7890 henkilöliikenne ja rahtiliikenne tulevat lisääntymään. Hanhikivenniemen ydinvoimalan rakentaminen ja elinkaari ovat arviolta vuoteen 2090 saakka, mikä korostaa pitkävaikutteisten investointien tarvetta ja perustetta. Toimintasuunnitelmaan tulee lisätä vaikutusarvion tekeminen ydinvoimalan osalta koskien sekä rakentamisvaihetta että käyttövaihetta.

5. Toimintasuunnitelmassa jää vähälle huomiolle Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue. Vaikka Pohjois-Pohjanmaan liiton rooli tässä uudistuksessa ei ole keskeinen, on tulevan hyvinvointialueen merkitys koko maakunnan elinvoimaisena ja kilpailukykyisenä säilymisen näkökulmasta erittäin tärkeä. Siksi toimintasuunnitelmaan tulee sisällyttää myös keinovalikoima tai arviot mekanismeista, joilla tämän yhteisen maantieteellisen alueen kaikki toiminta perustuu yhteiseen näkemykseen ja yhteisiin tavoitteisiin.

Kaupunginhallitus: Hyväksyttiin yksimielisesti.